

Malachovské noviny

Občasník OÚ a občianskych združení v Malachove

Číslo **3** – december 2011, V. ročník

Najkrajšie Vianoce

Už zase sneží ...
Prichádza zima.
Všade je ticho
a nemrzí ma, že
spev vtákov nepočuť,
nekvitnú kvety,
len vôňa jedličky
v izbe mi svieti.
Anjelik vianočný
svetlo nám prináša,
láska sa v dušiach
u ľudí ohlása.
Vianoce také sú, keď
všade je snehu.
Vianoce vtedy sú, keď
ľudia sú spolu.
Preto:
Najkrajšie Vianoce
ešte len budú.
Anjelik vianočný
už nesie dúhu.

Nástupné miestno Malachovského náučného chodníka Pod skalkou,
8. 12. 2011. Foto: V. Druga, báseň: Viera Solivajsová

Vážení spoluobčania,

dovoľte mi, aby som sa vám prihovril pri príležitosti Vianočných sviatkov a začiatku nového roka. Rok 2011, ktorý sme prežili v každodenných radoostiach i starostiach, zostane už len v našich spomienkach a v našich činoch. Určite sa ho každý z nás snažil naplniť tak, ako najlepšie vedel, či už v oblasti pracovnej, rodinnej alebo osobnej.

Pri pohľade na minulé roky, ale najmä na dni, ktoré sú pred nami, je treba povedať, že nadchádzajúce obdobie nebude pre našu obec o nič ľahšie ako obdobia, ktoré ho predchádzali. Aj naša samospráva pociťuje a určite aj tento rok bude pociťovať nepriaznivé dôsledky hospodárskej krízy. V októbri sme upravovali obecný rozpočet v dôsledku nižších príjmov a je zrejme, že šetriť budeme musieť na každom kroku. Našou snahou samozrejme bude, aby tieto vplyvy boli čo najmenej viditeľné.

V súčasnosti je v plnom prúde snaha obcí o získanie prostriedkov z Európskej únie prostredníctvom projektov. Čakáme na výsledky podaného projektu na Zberný dvor Malachov a rekonštrukciu verejného osvetlenia. StVPS sa pustila do projektu odkanalizovania Malachova, II. etapy, čo by malo vyriešiť celé odkanalizovanie obce. Po kanalizácii nás čaká dokončenie asfaltovania miestnych komunikácií. Úspešne sa nám darí realizovať projekt Malachovskej banskej cesty – náučného chodníka, zlepšujeme podmienky v škole aj v športovom areáli. Pre mnohých z nás to znamená veľa činnorodej práce, ktorej plody budú užívať všetci obyvatelia obce i jej návštevníci. Preto sa chceme poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pricinili o rozvoj našej obce a jej zvelaďovanie: poslancom, pracovníkom OÚ, miestnym organizáciám, podnikateľom, živnostníkom a všetkým jednotlivcom, ktorí sa zapojili do brigád a dobrovoľníckej činnosti. Bez ľudí, ktorým záleží aj na spoločnom dobre, by bol rozvoj v akejkoľvek oblasti veľmi ťažký.

Čas nepostojí, ide ďalej a s ním prichádzajú i nové úlohy. Rok, do ktorého práve vstupujeme, bude veľmi zaujímavý i z pohľadu spoločenského, keďže nás čakajú parlamentné voľby. Našu samosprávu tak čaká množstvo práce aj nad rámec každodenných povinností.

Milí spoluobčania, ako sami vidíte, máme s rozvojom našej obce veľké plány. Verím, že náš Malachov je a bude čoraz lepším miestom na život. V nastávajúcom novom roku vám v mene svojom a v mene svojich spolupracovníkov želim čo najviac síl a šťastia v každodennom živote. Prijmite, prosím, aj želanie pevného zdravia a pohody, nech nás v našej obci neťažá nezamestnanosť a núdza, nech vám robia radosť vaši potomkovia a nech sa dlho môžete tešiť z prítomnosti vašich najbližších.

Ondrej Slivka, starosta

Malachovský náučný chodník pred dokončením!

Tento rok sa u nás niesol v duchu otvárania a sprístupňovania prírodných krás a historických zaujímavostí Malachovskej doliny a Ortút. V tomto čísle prinášame stručnú informáciu o brigádach a výsledkoch (str. 5), rozsiahlejší príspevok a rozhovor s V. Druhom plánujeme v jarnom čísle, pred slávnostným otvorením Malachovského náučného chodníka.

Boj o Ortúty pred 20-timi rokmi

Nebyť statočnosti a angažovanosti ľudí, z Malachova aj mimo neho, ktorí vyvinuli nesmierne úsilie, aby zostala jedinečnosť našej doliny zachovaná, nemohli by sme sa dnes tešiť z jej poznávania. Vráťme sa o 20 rokov späť a zaspomínajme na dobu, keď boli aktuálne úplne iné plány na využitie opustených baní v Ortútoch. Čítajte na str. 4.

100 rokov

Ani sme sa nenazdali a máme tu koniec roka. Všade sa bilančuje a počíta. Bude sa konštatovať, čo sa urobilo dobre, a čo mohlo byť aj lepšie. Je však jedna taká kolónka, ktorá sa nikdy nevyplňuje a ani nemôže, lebo je len v myšliach ľudí, a to – na čo sme v priebehu roka zabudli. Žiaľ stáva sa aj to, že sa na niečo zabudne z jednoduchého dôvodu – že sa o tom nevie!

Aj v Malachove bola v tomto roku udalosť, ktorá sa neopakuje každý deň! Presne 1. januára 2011 bolo tomu práve sto rokov, ako sa obce Malachov a Dolné Pršany zlúčili, a vytvorili jednu obec. A pretože to nebolo jednoduché, chceme v týchto novinách v krátkom seriáli v najbližších číslach ukázať, ako to všetko prebiehalo. Budeme sa venovať richtárom aj prisažným, a rovnako vám priblížime históriu pečiatok, ktoré richtári používali. Seriál uzavrieme poštovými službami, veď v tých časoch bola pošta jediným spojením s blízkym, či ďalekým svetom.

A preto ak na Silvestra budete pripíjať na to, čo bude, nezabudnite si štrngnúť aj na to, čo tu už pred sto rokmi bolo, lebo o ďalších sto rokoch už takú príležitosť nemusíte mať.

Pozdravuje vás,

Michal Kiššimon,

súkromný a nezávislý historik a redaktor Bystrického Permonu

VYBERÁME ZO ZASADNUTÍ OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA (ObZ)

Úplné znenia uznesení nájdete na:

www.malachov.sk – Samospráva – Obecné zastupiteľstvo – Zasadnutia

Na VIII. zasadnutí ObZ v Malachove dňa 21. 9. 2011 ObZ

- Schválilo Zmluvu o zabezpečení obstarania územnoplánovacej dokumentácie: „Územný plán aglomerácie Banská Bystrica, Zmeny a doplnky č. 5 obce Malachov“.
- Schválilo Zmluvu o dielo: Územný plán aglomerácie Banská Bystrica, zmeny a doplnky č. 5 obce Malachov. (zmeny v rekreačnej zóne Malachov – Medvedica – povolenie výstavby rodinných domov)
- Schválilo Zmluvu o dielo: Spracovanie projektu pre poskytnutie finančnej pomoci z Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 4, Odpadové hospodárstvo, Operačné ciele 4.1 podpora aktivít separovaného zberu, 4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov.
- Schválilo Predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Operačného programu Životné prostredie Prioritná os 4, Odpadové hospodárstvo s názvom „Podpora aktivít pre komplexnú separáciu odpadov v obci Malachov“ s celkovými výdavkami na projekt 643 922,39 Eur, s výškou spolufinancovania projektu obcou Malachov vo výške 32 128,37 Eur z vlastných aj úverových zdrojov.
- Schválilo prijatie nezáväzného úverového príslubu vo výške 24 500,00 Eur v Dexia banke Slovensko.

Na IX. zasadnutí ObZ v Malachove dňa 27. 10. 2011 ObZ

- Schválilo odpredaj pozemku pre Deáka Imricha, časť parcely E č. 1778/1, podľa Zák. 138/1991 Zb., §9a, ods. 8e o majetku obcí za 3,50 Eur/m².
- Schválilo odpredaj pozemku pre Ing. Geletu Slavomíra, p. č. 1188/1, priamym predajom podľa Zák. 138/1991 Zb., § 9a, ods. 1c o majetku obcí.
- Vzalo na vedomie Správu hlavného kontrolóra o kontrole za I. polrok 2011.
- Schválilo plán kontrol na II. polrok 2011.
- Schválilo úpravu rozpočtu na rok 2011 – rozpočtové opatrenie č. 5.
- Neschválilo úľavu z poplatkov za tréningové priestory v kultúrnom dome pre stolnotenisový oddiel STK Malachov.

Okrem uznesení sú verejne prístupné aj **zápisnice** zo zasadnutí obecného zastupiteľstva, ktoré si môžu občania zatiaľ pozrieť len na obecnom úrade. Informácie o **termínoch** zasadnutí obecného zastupiteľstva s návrhom programu rokovania sú zverejňované na úradnej tabuli, na www.malachov.sk a prostredníctvom obecného rozhlasu. Na úradnej tabuli a internete sú tiež zverejňované texty navrhovaných **všeobecne záväzných nariadení** a schválené VZN. Na www.malachov.sk nájdete okrem mnohých ďalších informácií o obci aj rozpočet obce, od januára sú zverejňované **zmluvy, faktúry a objednávky** OÚ Malachov. Sledujte stránku www.malachov.sk, postupne tu budú pribúdať ďalšie informácie, ktoré má obec povinnosť zverejňovať podľa Zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Podnety k obsahu stránky zasielajte na starosta@malachov.sk, prípadne kubisova@gmail.com. (lk)

OZNAMY OÚ

- Dňa 14. 11. 2011 sa začala v Malachove realizácia stavby „**Malachov – kanalizácia II. etapa**“. Realizátorom stavby je Stredoslovenská vodárenská a prevádzková spoločnosť Banská Bystrica. Stavebné práce začali **na Bučinovej ulici** od domu p. Valtrovej po ihrisko a smerom hore po dom M. Perončíka. Súčasne budú práce prebiehať **na Baníckej ulici** od cintorína až po koniec ulice po dom M. Bukvaja. Kanalizácia bude postupne zrealizovaná v celej obci až po odbočku na Ski centrum. Práce na kanalizácii sú rozdelené podľa lokalít na niekoľko častí,

o čom budeme obyvateľov priebežne informovať. Celá stavba má byť dokončená v roku 2013. Stavba bude označená dočasnými dopravnými značkami. V mieste, kde sa bude práve klásť kanalizácia, bude zastavená alebo obmedzená premávka.

Žiadame Vás o pochopenie a trpezlivosť pri realizácii stavby.

SPÝTALI SME SA ZA VÁS NA OÚ

Odpovedal starosta obce O. Slivka.

- Preplatila už Pôdohospodárska platobná agentúra úvery, ktoré si obec zobrala na cestné komunikácie?

Úvery sú vyplatené z poukázaných finančných prostriedkov z Pôdohospodárskej platobnej agentúry, v súlade s našou žiadosťou o platbu a preplatením faktúr za vykonané práce v plnej výške. Realizovalo sa to v mesiaci november. V súčasnej dobe máme splatené oba úvery, ale pôžička je stále otvorená (bez poplatkov) na čerpanie finančných prostriedkov v II. etape realizácie rekonštrukcie ciest. (lk)

Upozornenie!

Upozorňujeme majiteľov áut, **aby hlavne v zimnom období neparkovali svoje autá na Baníckej, Bučinovej ulici** a na zúžených miestach na Ortútskej ceste. Znemožňujú tak prejazd či už odhŕňačom snehu, smetiarskemu autu ako aj ostatným vozidlám.

Každý občan je povinný parkovať na vlastnom pozemku.

Zaroveň žiadame všetkých občanov o spoluprácu v zimnom období pri odvoze smetí tak, aby v prípade zlého počasia a predpokladu, že smetiari nebudú môcť prísť autom až k vášmu domu, **ste svoju smetnú nádobu presunuli na miesto dostupné smetiarskemu autu**. Vyhnete sa tak opakujúcim sa problémom s odvozom smetí počas zimy.

ODVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU

na I. polrok 2012

Pozor zmena! Od 1. 1. 2012 odvoz plastov

vždy 1. pondelok v mesiaci.

- 02. 01. 2012 – 1 × 7 dní
- 09. 01. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 16. 01. 2012 – 1 × 7 dní
- 23. 01. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 30. 01. 2012 – 1 × 7 dní
- 06. 02. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 13. 02. 2012 – 1 × 7 dní
- 20. 02. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 27. 02. 2012 – 1 × 7 dní
- 05. 03. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 12. 03. 2012 – 1 × 7 dní
- 19. 03. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 26. 03. 2012 – 1 × 7 dní
- 02. 04. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 09. 04. 2012 – 1 × 7 dní
- 16. 04. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 23. 04. 2012 – 1 × 7 dní
- 30. 04. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 07. 05. 2012 – 1 × 7 dní
- 14. 05. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 21. 05. 2012 – 1 × 7 dní
- 28. 05. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní
- 04. 06. 2012 – 1 × 7 dní
- 11. 06. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní, 1 × 28 dní
- 18. 06. 2012 – 1 × 7 dní
- 25. 06. 2012 – 1 × 7 dní, 1 × 14 dní

Dni obce Malachov 2011 – 23.-24. september

Zdá sa, že Malachovčanov guláš baví – ved' popri ňom môže byť aj celkom dobrá zábava. Už **5. ročník** podujatia Dni obce Malachov bol výnimočný tým, že sa myslelo naozaj na všetkých – malých aj veľkých, starších aj mladších, športovcov aj umelcov. Odražilo sa to aj na rekordnom počte návštevníkov (odhadovaných 700) a súťažiach vo varení gulášu (16 družstiev navarilo 17 gulášov). Ťažko bolo porote vyberať ten najlepší, ale napokon obhájili **1. miesto** z minulého roka **Gumkáči**, na **2. mieste** sa umiestnilo **družstvo Klubu dôchodcov Malachovčan** a **3. miesto** si odniesol tím s názvom **Čap** zo Stúp. Poľovníci zo spolku Košiar navarili hneď 2 guláše – vynikajúci sponzorský pre organizátorov a športovcov a ten súťažný. Za pozornosť stojí ich návrh na zmenu pravidiel súťaže – vyhrať by mal ten guláš, ktorý sa prvý rozpredá. Uvidíme, či sa ujme.

Nevedno, prečo je menší záujem o cimbalovku v piatok večer v KD. Žeby program v TV, *kde nikdy nič dobré nedávajú?* Hral Temperament cimbal orchestra M. Oťapku a tí, čo prišli, si zatancovali, zaspievali a mali z toho pekný zážitok.

V sobotu sa popri gulášoch súťažilo aj v **minifutbale** a **tenise** (viac v príspevku TJ), predviedli sa nám mladí **parkuroví nadšenci** – akrobati z Banskej Bystrice, v **tvorivých dielnach** deti pod vedením učiteliek MŠ vytvárali krásne práce s témou Malachov – môj domov (viac v príspevku OZ Malachovská škola), učili sa **pliešť košíky** s Jankom Dobrotom a **zdobiť kraslice** s Milanom Dobrotom. Neskôr si mohli pozrieť **Janka Hraška** – predstavenie Divadla z domčeka Jany Pavlíkovej z B. Bystrice. **Rezbári** tento rok pracovali s témou Rozprávka – Život, a tak sa môžeme tešiť na ďalšie pekné diela. Všetko sprevádzala hudobná produkcia **DJ Patrika Lokšu** a **hudba J. Snopku** z Horných Pršian, pri ktorej si aj tu niektorí zatancovali.

Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa pričínili o zdarný priebeh celého podujatia, a to najmä **organizačnému výboru** v zložení L. Boďová, M. Brieda, M. Kubišová, A. Sedílková, M. Pál, J. Lavrík, J. Vavrek, J. Solivajs, poľovníkom za sponzorský guláš a všetkým už vyššie spomínaným účinkujúcim a súťažiacim. Ďakujeme aj **sponzorom** – Pivovaru Perla a p. Nutterovi, pohostinstvu Kaktus a TJ Slovan Malachov. Obecný úrad investoval do tejto akcie 626 eur a starosta O. Slivka bol hádam pri všetkom od začiatku do konca, takže mohol so spokojnosťou konštatovať, že to bol doteraz najvydarenejší ročník a poďakovať všetkým zložkám a združeniam obce aj jednotlivcom za fantastickú atmosféru a účasť v súťaži.

Takto nastavenú latku bude na budúci rok ťažké preskočiť, ale stojí za to sa o to pokúsiť, nie?

Viac fotografií z Dní obce nájdete na www.malachov.sk/videogaleria/

L. Kubišová, foto: J. Solivajs

Spomíname na osobnosti a udalosti

Keď Malachovčania vzali svoj osud do vlastných rúk

V MN sme uvažovali o téme boja **proti skládke nad Malachovom a súvisiacim oddelením obce od Banskej Bystrice** už na jar, keď sme začali informovať o plánovaných aktivitách ohľadom budovania náučného chodníka Malachovskou dolinou. Hovorili sme o tom aj s nebohým Jánom Snopkom, prvým starostom obce, ktorý bol napriek ťažkej chorobe veľmi ochotný pripraviť k tomu článok a rozhovor. Žiaľ, o niekoľko mesiacov prehral svoj boj s chorobou, a tak nám informácie o týchto udalostiach sprostredkovala jeho manželka, Emília Snopková, už v podobe „Pietnej spomienky na manžela a starostu Jána Snopku“, ktorú ste dostali, a z ktorej sme čerpali aj v tomto príspevku. Keďže na výzvu v predchádzajúcom čísle MN nereagoval nik, oslovila som dvoch ľudí, ktorých E. Snopková v tejto súvislosti spomenula. Ing. Milan Riečan je obyvateľom B. Bystrice a majiteľom chaty v Ortútoch, a bol jedným z hlavných iniciátorov a organizátorov odporu proti skládke a RNDr. Vladimír Druga, ktorého v Malachove už hádam netreba predstavovať, tu v tom čase ešte len prerábala dom a bol členom Komisie životného prostredia pri Mestskom zastupiteľstve Banskej Bystrice. Tento príspevok je teda mozaikou spomienok troch zúčastnených osôb – E. Snopkovej, M. Riečana a V. Drugu.

Pred 20-timi rokmi **bol Malachov súčasťou mesta Banská Bystrica**, do ktorého bol začlenený v roku 1970. V r. 1980 sa obnovila **ťažba ortute v Ortútoch**, ale netrvala dlho – bola ukončená v roku 1990. „Keď areál baní osirel,“ hovorí M. Riečan, „začalo sa uvažovať o jeho využití na regionálnu skládku tuhého komunálneho odpadu (TKO). Bol vypracovaný návrh vybudovania skládky s výmerou 18,5 ha, súčasťou ktorého mala byť prekládka Malachovského potoka a vybudovanie malej vodnej elektrárne. Tieto skutočnosti by boli veľmi hrubo narušili ekologickú rovnováhu nielen v Ortútskej a Malachovskej doline, ale najmä v obci Malachov. Niekoľkým občanom sa podarilo získať plán spomínanej skládky. Bol medzi nimi aj Ján Snopko a jeho manželka Milka. Už v lete 1991 ma oboznámili s týmito zámermi a požiadali o pomoc, keďže som pracoval ako redaktor Československého rozhlasu v Banskej Bystrici. Bol to podnet, aby sme začali konať a aktivizovať odborníkov proti zamýšľanej výstavbe skládky TKO v lokalite Malachov-Ortúty.“

Bolo potrebné získať čo najviac informácií a zmobilizovať občanov, aby sa proti týmto plánom postavili. Ako spomína E. Snopková „po večeroch sme spolu (s Ing. Riečanom) navštevovali postupne členov existujúceho občianskeho výboru v Malachove. Po tme, lebo verejné osvetlenie bolo

nefunkčné a telefón mali v Malachove asi v troch domoch. Na 29. novembra 1991 sme zorganizovali verejné zhromaždenie občanov do kultúrneho domu za prítomnosti pozvaného primátora mesta Banská Bystrica Ing. S. Miku. V sále KD osvetleného iba sviečkami bolo okolo 6 °C a približne 200 ľudí.“ Účastníci stretnutia vyslovili nesusúhlas s umiestnením skládky nad ich obcou, aj keď im sľubovali zaujímavé poplatky za tonu uskladneného odpadu a nové pracovné príležitosti. Okrem iného tam zazneli aj tieto slová nebohého J. Snopka:

„*Chcel by som pripomenúť občanom, ale i predstaviteľom mesta, že v Ortútskej doline sa niekoľko storočí ťažila ruda. Ľudia v stredoveku boli tak kultúrni a múdri, že po sebe nezanechali žiadne jedovaté smetiská, či odpady. Že tu žili múdri ľudia, predkladám Vám ako dôkaz tieto črepy, ktoré majú 300 a viac rokov. Sú z lokality, kde chcú múdri tohto mesta urobiť smetisko. Bol by som rád, keby aj po nás ostali len takéto cenné nálezy, ktoré každý z Vás i pán primátor, môže vziať do ruky a nemusí sa báť, že mu uškodí.*“

Dňa 6. 12. 1991 bolo vypracované RNDr. V. Drugom a Ing. V. Filovou ako členmi komisie pre životné prostredie pri mestskom zastupiteľstve „Posúdenie navrhovanej skládky TKO v lokalite Malachov-Ortúty“, v ktorom komisia „neodporučila“ Malachov-Ortúty pre výstavbu skládky odpadu. V. Druga bol potom vtiahnutý aj do ďalšieho diania okolo skládky: „... zúčastnil som sa v Malachove zasadnutia skupiny obyvateľov na čele s pánom Snopkom, kde sa diskutovalo, čo dobré aj zlé môže výstavba a prevádzka skládky Malachovčanom priniesť. Väčšinou zaznievali argumenty proti skládke. Presne si pamätám, že keď sa ma spýtali, čo si myslím o ponúkaných výhodách za umiestnenie skládky, odpovedal som, že kým nie je Malachov samostatná obec, pre mesto bude vždy len jednou úplne neznámou ulicou Bystrice zastrčenou kdesi v horách, kam sa nikdy nedostanú peniaze, ktoré by mesto dostávalo za skládku. Ak by sa ale Malachov osamostatnil, mohla by to potom byť zaujímavá položka do obecného rozpočtu. Zároveň som ale upozornil na to, že pri rozhodovaní treba dať na druhú stranu váh aj viaceré negatíva skládky, ktoré som vedel ako krajinný ekolog a spoluautor viacerých koncepcií životného prostredia dosť zodpovedne prognózovať. Napríklad, či by Malachovčanom stálo za tie peniaze mať esteticky aj funkčne znehodnotený záver doliny na Ortútskych lúkach, ktoré mali klimaticko-hygienické a krajinné-estetické predpoklady napr. aj pre klimatickú ozdravovňu. ... Už len silne zvýšená frekvencia dopravy (najmä nákladnej), spolu s očaká-

vaným množstvom nelegálnych výsypiek okolo cesty by v tejto doline znechutila každého rekreaanta, vrátane tunajších chatárov alebo Malachovčanov.“

„I naďalej hrozilo, že mesto B. Bystrica, ktoré túto lokalitu spravovalo, môže súhlasiť s výstavbou skládky. Aby sa tomu zabránilo, zrodila sa **petícia o oddelení Malachova od B. Bystrice** a podujal sa na to Ján Snopko spolu s ostatnými obyvateľmi obce a nebál sa vziať na seba starosti súvisiace s oddelením Malachova od B. Bystrice. Bol som jedným z tých, čo ho v tomto úsilí podporovali,“ hovorí M. Riečan a pokračuje: „Nastal boj o Kultúrny dom v Malachove. Pani Zuzane Kubišovej, v tom čase predsedníčke miestnej organizácie Červeného kríža, sa podarilo získať na činnosť tejto organizácie Kultúrny dom do času, pokiaľ sa nevytvorí samostatný Obecný úrad v Malachove.“

4. 4. 1992 občania vo verejnom hlasovaní rozhodli o oddelení obce od mesta. Národná rada SR následne vyhlásila voľby na starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva v Malachove. **Starostom sa stal Ján Snopko a do funkcie bol vymenovaný 5. marca 1993.**“

„Začiatky činnosti oddelenej obce boli veľmi ťažké, a naďalej tu pretrvával problém skládky TKO Malachov-Ortúty. Podľa názoru viacerých odborníkov bola najperspektívnejšia a ľahko vybudovateľná v areáli bývalých baní. ... V obci sa vytvorila občianska iniciatíva na vypracovanie a získavanie odborných posudkov pre Ministerstvo životného prostredia SR, aby mohli dokumentovať nevhodnosť a škodlivosť tejto skládky. Do 18. 2. 1995 sa podarilo členom tejto iniciatívy získať odborné posudky od Nadácie pre prírodu Slovenska. Vypracovali ich Dr. Iveta Dobríková, CSc. správkyňa nadácie a predsedníčka okresnej organizácie Strany zelených na Slovensku, pani Helena Rybníkárová. Túto činnosť som podporoval spolu so starostom obce a zároveň som vypracoval a získaval podpisy na petíciu členov chatárskej osady Malachov-Ortúty proti umiestneniu skládky TKO a vybraného chemického a priemyselného odpadu. 23. 2. 1995 boli doručené na Ministerstvo životného prostredia SR.“ spomína M. Riečan.

V. Druga si podľa vlastných slov vtedy tiež zaobstaral a preštudoval oficiálne Posúdenie vplyvov na životné prostredie podľa zákona: „Zarazili ma v ňom niektoré neobjektívne a evidentne účelové hodnotenia troch lokalít. Ako perličky mi utkveli hodnotenia, že Škrádno (súčasná umiestnenie skládky TKO, pozn. autora) je rizikové,

lebo môže znečistiť podzemné vody, preto je lepšie postaviť skládku nad Malachovom priamo na povrchovom toku (pričom vtedy ešte časť obyvateľov pila vodu len zo studní, napájaných podzemnými vodami z potoka). Alebo: Škrádno je rizikové, lebo stojí na pevných vápencových horninách, ktoré ale môžu pod stúpajúcou záťažou povoliť, preto je lepšie postaviť skládku priamo na svahu s aktívnym (!) zosuvom, lebo aspoň ten zosuv postupne navádzaním odpadu zastabilizujeme. Keďže som už od samého vzniku zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie patril medzi posudzovateľov, napísal som svoj kontraposudok na vybrané nezrovnalosti, z ktorého vyplývala oveľa väčšia environmentálna výhodnosť skládky Škrádno oproti skládke Malachov, a odovzdal starostovi Snopkovi, aby ho pripojil k ostatným vyjadreniam na Ministerstvo životného prostredia.“

M. Riečan svoj príspevok uzatvára slovami: „Úsilie všetkých zainteresovaných bolo korunované úspechom. **21. 6. 1996 MŽP SR vydalo záverečné rozhodnutie o vybudovaní regionálnej skládky TKO v lokalite Selce-Škrádno.** Ukončilo sa tak jedno obdobie boja za ochranu životného prostredia v Ortútskej a Malachovskej doline. Prinieslo aj osamostatnenie obce Malachov od mesta B. Bystrica. Bol to zdravý impulz pre rozvoj a prosperitu Malachova, ako aj pre ochranu životného prostredia v Kremnických vrchoch. Umožnilo to i naďalej využívať toto jedinečné horské prostredie na rekreačné a turistické účely.“

Myslím, že vývoj od osamostatnenia je dostatočným dôkazom toho, že sa netreba báť zodpovednosti a práce. Určite sa ich nebál nebohý starosta Ján Snopko, ktorý si vzal na plecia vtedy zaostalú časť mesta s mnohými problémami aj mimo hroziacej skládky. Nebáli sa ich ani tí, ktorí sa angažovali v petičnom výbore proti skládke a za osamostatnenie obce. Vďaka všetkým, ktorí v tejto veci pomohli, za ich osobnú statočnosť a záujem o veci verejné.

Za spoluprácu pri príprave článku ďakujem pani E. Snopkovej, Ing. M. Riečanovi a RNDr. V. Drugovi.

L. Kubišová, foto: archív E. Snopkovej

1. V. Druga a M. Bárdi s mladými dobrovoľníkmi.

2. Brigádniči-rekordéri: J. Nikšič, M. Brieda, P. Terem a J. Oravec.

3. Pracovalo sa v ťažkom teréne.

4. M. Galko, P. Kubiš a O. Druga, 19. 11. 2011

5., 6. Príprava lávky cez potok.

Malachovský náučný chodník – „Už hotovo, už len dokončíc.“

Aj keď slávnostné otvorenie Malachovského náučného chodníka bude až na jar začiatkom turistickej sezóny, už dnes každý návštevník našej doliny zaregistruje v nej očividné zmeny.

Tento rok sme v lesnej časti Malachovskej doliny dobrovoľnícky osadili 15 drevených prístreškov náučných tabúľ so šindľovou strieškou, 11 turistických oddychových lavičiek a 8 rázcestníkov zo samorastov so šindľovou strieškou. Na rekreačnej lúke Pod Skalkou, ktorá bude východiskom všetkých trás, pribudol turistický stôl, 4 nové ohniská so sedeniami z klátov a mostík cez Malachovku.

Vyznačili sme prvé kilometre náučných trás – hlavnú červeno značenú asfaltovú trasu „Rekreačnou dolinou“, väčšinu čierne značenej trasy „Banský chodník“ a zatiaľ len malú časť zeleno značenej trasy „Prírodovedný chodník“. Vyznačený je už aj malý okruh cez lesné bralo Skalka. Obnovili sme viaceré lesné chodníky. Spolu so skautmi sme sprístupnili aj brehy Ortútskeho jazierka a začali postupné dvíhanie jeho hladiny.

Dobrovoľníci

Podrobne bilancovať budeme až na jar, ale už dnes treba okrem zmluvných zhotoviteľov (Dušan Lamper, Igor Bedřík, Vlado Druga, Ján Druga, Miro Bárdi, Matúš Ivora) poďakovať tým štyridsiatim dobrovoľníkom, ktorí sa postupne vystriedali pri tohtoročných brigádach. V našej doline sme odrobili spolu **više 500 neplatených dobrovoľníckych hodín.**

Menovite musím poďakovať aspoň tým najaktívnejším, ktorí to zachraňovali vždy, keď bolo treba: **Palkovi Teremovi** (47 ne-

Sponzori

Potrebný materiál ako aj tesárske a grafické výrobky sme mohli zabezpečiť len vďaka tomu, že na projekt náučného chodníka sa nám podarilo postupne získať finančnú podporu od Slovnaftu, od Ministerstva hospodárstva SR (vďaka Združeniu banských spolkov a cechov Slovenska), od Nadácie Dexia banky, od Ministerstva životného prostredia (vďaka Programu obnovy dediny a povinnému spolufinancovaniu z obce Malachov) a dôležitá bola pre nás aj materiálna podpora od firmy pána Georgieva, ktorá nám veľmi zjednodušila niekoľko „betónovačiek“.

platených hodín), **Jožkovi Nikšičovi** (36 h), **Mirovi Briedovi a Jankovi Oravcovi** (po 30 h), **Mirovi Bárdimu** (26 h), **Milošovi Galkovi** (23 h), **Andrejovi Oravskému** (22 h). Spolu so mnou odpracovalo týchto 7 ľudí 325 neplatených hodín.

Do mája nás ešte čaká realizovanie 3 prístreškov náučných tabúľ, 3 lavičiek a rázcestníka z peňazí SPP (vďaka programu Dedičstvo regiónov), no a samozrejme výroba a nainštalovanie chýbajúcich grafických tabúľ s náučnými textami a obrázkami.

Vlado Druga, foto: autor

Viac fotografií a informácií o MNCH nájdete na <http://malachovska-dolina.webnode.sk/>

Život v našej škole

Po prázdninách sme sa oddýchnutí opäť vrátili do školských lavíc. Aj tento školský rok nás čaká mnoho aktivít ale najmä tvrdá práca. Musíme pracovať na svojich výkonoch, na rozvoji vlastnej osobnosti, pretože chceme byť lepší. Jedným z cieľov školy je rozvoj komunikatívnosti. Nebudeme opisovať, čo všetko sme robili. Ukážeme vám niečo z vlastnej tvorby.

O srnke a ježkovi

V jednom lese žila srnka Danka a blízko pri nej ježko Dežko. Tá srnka bola lenivá a pobrala ježkovi všetky zásoby. Keď prišla zima, srnka Danka zjedla všetky zásoby čo mala, lebo sa jej nechcelo hľadať. Na Silvestra si ježko zobral päť orieškov a kúpil si ohňostroj. Keď bola polnoc, jež ohňostroj vystrelil. Keď to srnka videla, veľmi závidela. Od 31. decembra už nebola lenivá. **PONAUCENIE:** Lenivosť sa neopláca!

Jazmínka H. žiačka 3. triedy

Tvorba príbehu na vybrané slová po „m“.

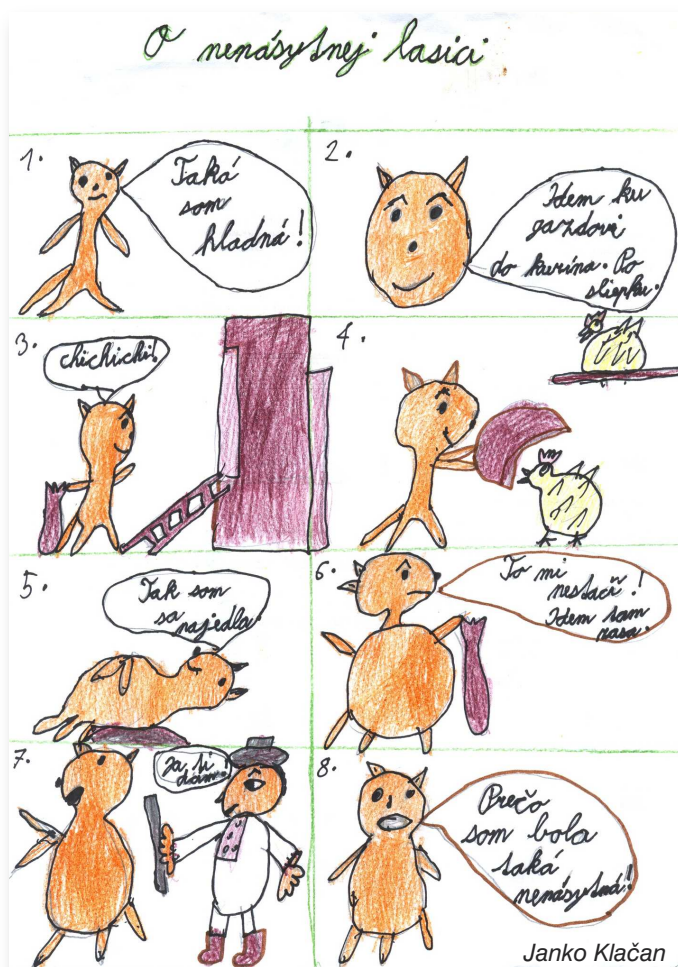
Myšky a mydlo

Myšky Adamko a Dávidko sa ráno pohmýrili v postieľkach, pomykali myšacími chvostíkmi a zamyslene povedali: „My si myslíme, že mydlo je úplne zbytočné. To len tukový priemysel touto cestou žmýka od naivných myšiek ťažko zarobené eurá. Okrem toho sa pri umývaní mydlom môžeme pošmyknúť a dolámať si myšacie chvostíky. Mydlom nech sa umýva hmyz a iná háveď, nám sa to môže stať, len keď sa pomýlime.“

Myšacia mama Iveta prerušila ich myšlienkové pochody: „Už aj sa umyte, lebo inak uvidíte ...!“

A umyté myšky si pri myšacích raňajkách zopakovali vybrané slová po „m“.

Adam Mixo Mikšík, 3. ročník + otec Jozef Vinarčík

Janko Klačan

Vlastný diktát

Bol raz jeden výr, ktorý býval na bidle. Chcel ujsť a dobyť celý svet. Raz sa mu to podarilo. Bola fujavica a vír mu zázračne otvoril dverka od bydlá. Teraz lieta v lese a chytá myši. Raz, keď išiel loviť, stretol krásnu výrku a zamiloval sa. Bola ako miss výrka. Zoznámili sa a boli manželia. Bol šťastný, že nemusí byť týraný v zajatí.

Vytvoril: Michal Žiliak, 4. roč.

Foto: K. Cholvádová

Počas šk. výletu sme sa zastavili aj pri prameni Budiš.

Škôlkari a ich rodičia sa v tvorivosti tiež nedajú zahanbiť, čo ukázali na jesenných tvorivých dielňach. Tí starší strávili v rámci témy „Kraj v ktorom žijem“ jedno dopoludnie prehliadkou pamätihodností mesta Banská Bystrica, navštívili ich logopédi a všetky deti mohli priamo v škôlke absolvovať očné vyšetrenie na skoré zachytenie možných porúch zraku odborníkmi zo spoločnosti OFTAL, s r.o. z Banskej Bystrice. Pred Vianocami sa škôlkari tiež spolu s rodičmi zoznámili s vianočnými tradíciami pri zdobení medovníkov, pečení oblátok a „čarovaní“ na Luciu, a tí odvážnejší a poslušnejší mohli v škôlke aj prespať do ďalšieho dňa. Svoje umenie predviedli rodičom aj na Vianočnej besiedke, ktorá sa tento rok konala v komornejšej atmosfére aj s kapustnicou a posedením pri vianočných dobrotách. Veríme, že nás čaká aspoň taký pestrý a zaujímavý rok, ako bol tento.

Spracovala: L. Kubišová, foto: M. Sláviková

1. Na koncerte muzikanta Viktora sa zabávali školáci aj škôlkari.
2. Chodia za nami aj poníky, na ktorých sa môžeme previezť.
3. Deti s rodičmi sa snažili vytvoriť niečo pekné z plodov jesene.
4. Výsledky našej tvorivosti.
5. Učili sme sa o povolaniach – prišla medzi nás zdravotná sestra.
6. Horský záchranár so svojím psom nás tiež veľmi zaujal.

OZ Malachovská škola hodnotila 1. rok činnosti

Dňa 12. 12. 2011 sa uskutočnilo výročné valné zhromaždenie OZ Malachovská škola. Výsledky našej práce sú viditeľné na školskom dvore – pribudli tam lavičky, hojdačky, zrekonštruovalo sa pieskovisko, vyrovnávali sme plochu a siali trávnu. Organizovali sme MDD, prispeli sme ku pestrej ponuke občerstvenia a programu na Dňoch Malachova, zabezpečili dobrú kapustnicu a víno na Mikuláša. Získavame financie pre školu kde sa dá, ale prispievame aj na akcie pre všetky deti v Malachove – napr. MDD či Mikuláš, nehovoriac o tom, že aj školské ihrisko je určené všetkým deťom. Za rok činnosti sa nám podarilo získať približne 3800 Eur, preinvestovali sme 3000 Eur a do ďalšieho roka prenášame 800 Eur. Okrem toho sme z 2 % daní z príjmov dostali pre školu 988 Eur, ktoré budú použité na dovybavenie školskej kuchyne, ktorá je dlhodobo „podvyživená“. Ďalších 1000 Eur sme získali cez Nadačný fond Telekom v Nadácii Pontis v programe „**Pomáhame komunite 2011/2012**“ pre projekt „**Naučme sa kompostovať**“. Projekt je určený nielen žiakom a rodičom školy, ale aj ostatným obyvateľom Malachova a podrobnejšie o ňom budeme informovať po jeho začatí v jarnom čísle MN.

Čo sa týka aktivít v poslednom štvrtroku, na školský dvor pribudla prevažovačka – koniky, na ktorú sme získali väčšinu peňazí zo Zamestnaneckého grantového programu Nadácie Orange (500 Eur). Počas Dní Malachova pani učiteľky M. Sláviková, J. Kašperová a D. Benčíková viedli tvorivé dielne, v ktorých mali deti možnosť zobraziť to, čo sa im v Malachove páči. Vznikli nádherné práce, ktoré sa napokon aj vydražili v prospech nášho združenia. **Najlepším dražiteľom bol Oliver Môcik, ktorému touto cestou ďakujeme.** Dražbu viedla Iva Mikšíková, ktorá okrem moderovania zvládala aj grilovanie špízov a iných pochútok, ktoré sama pripravila, a ktoré ponúkala spolu so synom Dávidom, Z. Púpavovou a M. Michalčíkovou. Zabezpečili sme krúžok anglického jazyka pre škôlkárov, ktorý navštevuje 17 detí z MŠ v dvoch skupinkách.

Podarilo sa toho dosť, ale ak chceme v tomto trende pokračovať, potrebujeme, aby sa do našich aktivít zapájalo viac rodičov než doteraz. Snažíme sa, a budeme tak robiť aj naďalej, aby mohli rodičia prísť na brigády aj s deťmi. Deti sa z toho vždy veľmi tešia, a pre dospelých je to tiež dobrý relax a možnosť stretnúť sa a viac sa spoznať. Žiaľ, nie je možné každého osloviť osobne, preto ak uvidíte plagát, alebo vám príde pozvánka hromadným e-mailom, berte to ako osobné oslovenie a pozvanie. Skúsenosť ukázala, že sa dá byť užitočný a baviť sa zároveň – či už pri moderovaní, alebo rátaní peňazí, varení, kosení, maľovaní, a podobne.

Do nového roka nám želám, aby nás to spolu bavilo aj naďalej a aby sme sa s radosťou stretávali pri rôznych príležitostiach, na brigádach aj na výletoch.

L. Kubišová, predsedníčka OZ Malachovská škola

**Budúci rok nás môžete podporiť
aj 2 % dane z príjmu**

Údaje do DP/Vyhlásenia:

Názov:	Občianske združenie Malachovská škola
Sídlo:	Banická 52, 974 05 Malachov
Právna forma:	Občianske združenie
IČO:	42196230

Hľadanie stratených životov

Dňa 11. 11. 1918 o 11:11 h bolo podpísané prímerie, ktoré ukončilo dovtedy najkrvavejší vojenský konflikt v dejinách – I. svetovú vojnu. Tento deň si najmä anglicky hovoriace krajiny pripomínajú ako Deň prímeria, alebo Deň spomienky. Je to významný sviatok, ktorým si v týchto krajinách uctievať všetkých vojakov padlých v službe. Symbolom tohto sviatku je červený mak, ktorý symbolizuje jednak preliatu krv vojakov, a tiež charakterizuje miesta najhorších bojov v západnej Európe.

Tento svetový konflikt výrazne zasiahol aj do života Slovákov, pretože z hľadiska vojenských dejín išlo o ich najrozsiahlejšie vystúpenie. Do rakúsko-uhorskej armády bolo z územia súčasného Slovenska zmobilizovaných, a následne aj zasiahlo do bojov približne 400 000 mužov (niekoľkonásobne viac ako počas II. svetovej vojny). Z tohto počtu na bojiskách zahynulo približne 69 000 a ďalších 61 000 vojakov ostalo trvale invalidných. Osudy obyčajných vojakov, ktorí ani nevedeli za čo bojujú, a pre koho obetovali svoje životy, stoja nesporne za povšimnutie, pretože ich utrpenie a životné príbehy sú stále prehliadané. To bolo aj motiváciou pre vypracovanie tohto príspevku, ktorý môže prispieť k poznávaniu našej miestnej histórie a zároveň predstavuje aj malú časť mozaiky histórie I. svetovej vojny.

Rakúsko-Uhorsko malo zavedený branný systém, pod ktorý spadali všetci zdravotne spôsobilí muži vo veku od 19 do 42 rokov, najčastejšie to boli 21-23 roční branci. Koncom vojny boli často povolávaní do armády aj branci pod 18 a nad 42 rokov. S najväčšou pravdepodobnosťou boli muži z Malachova, tak ako aj ostatní obyvatelia stredného Slovenska, zaradovaní do 25. pešieho pluku (IR. Nr. 25) v Lučenci alebo do 16. pešieho pluku Honvédu (HIR. Nr. 16) v Banskej Bystrici.

V období I. ČSR v rámci tzv. legionárskej tradície vznikali takmer v každej obci republiky pamätníky obetiam svetovej vojny. Nie je tomu inak ani v našej obci Malachov. Osemnásť mien vytesaných do kameňa pamätníka nám pripomína, že obec a najmä ich rodiny stratili otcov (živiteľov rodín), manželov, synov, bratov

a vnukov. Títo muži – **Bušovský Juraj, Cimerman Juraj, Dobrota Juraj, Dobrota Samuel, Dvorský Ján, Handlovský Samuel, Handlovský Pavel, Hronec Ján, Haring Ondrej, Ivan Ján, Kollár Ondrej, Kapusta Ondrej, Kapusta Juraj, Klačan Matej, Krnáč Juraj, Riečan Ján, Šajdák Juraj, Strelec Ján** zaplatili vojne najväčšiu a nenahraditeľnú daň, **svoj život**.

Cielom môjho snaženia bolo získať informácie o ich pôsobení na fronte, o ich zaradení, dátume a mieste kde zahynuli. Primárnym prameňom informácií sú zoznamy strát padlých, ranených a zajatých vojakov (Verlustliste), ktoré boli zverejňované v rokoch 1914-1918 rakúsko-uhorským ministerstvom vojny. Jednotlivé záznamy v nich boli uverejňované niekedy až s dvojročným časovým oneskorením. Ďalšími zdrojmi sú prevažne archívne materiály jednotlivých plukov, ich úmrtné matriky, kmeňové doklady vojakov, osobné spisy dôstojníkov, karty padlých, legionárska dokumentácia atď. Musím však poznamenať, že vytýčený cieľ sa mi nepodarilo naplniť. Dôvody spočívajú v „sizyfovskom“ snažení prelúskav viac ako jeden milión záznamov na niekoľko tisíc stránach. Ďalej sú to absencie kmeňových dokladov vojakov vo vojenských archívoch Praha a Bratislava. Príčinou môže byť skutočnosť, že viaceré ročníky kmeňových listov boli v období pred rokom 1989 skartované. Ide o ročníky 1887-1910 s výnimkou roč. 1901-1902. Žiaľ, nie ku každému menu sa mi podarilo nadobudnúť dáta, naopak k niektorým menám je údajov viac.

Za pozornosť stojí pôsobenie **Jána Hronca** na bojisku. K jeho menu sa zachoval v zozname strát záznam o jeho zranení a vo VHA Praha kmeňový list vojaka a dokumentácia objasňujúca jeho nezvestnosť. Tieto informácie nám môžu objasniť, akým spôsobom prebiehalo vtedajšie úradné vyšetrovanie aj ďalších nezvestných a padlých z Malachova. Ďalšou zaujímavosťou je, že v zozname strát som objavil dva záznamy o úmrtí týkajúce sa rovnakého mena **Kollár Ondrej**, ale vzťahujúce sa k dvom rozdielnym mužom z Malachova (informácie viď nižšie v texte). Na pamätníku v obci je však uvedené iba jedno meno. Nie je preto jasné, či sa dotýka jedného alebo oboch mužov. Tu sú získané údaje: **Bušovský Juraj** – bez bližších informácií.

Cimerman Juraj – nar. 28. 5. 1887 v Malachove, slúžil ako vojak pri 16. pešom pluku Honvédu, nezvestný na ruskom bojisku, dátum úmrtia zatiaľ nejasný (*karta padlého VHA Praha*).

Dobrota Juraj – nar. 1893 v Malachove, slúžil ako vojak pri 16. pešom pluku Honvédu, 2. rota, zranený s priestrelom tela Frauenvereinsspital Biala v Poľsku, dátum úmrtia zatiaľ nejasný (*Verlustliste, dátum zápisu 13. 4. 1915*).

Dobrota Samuel – nar. 1893 v Malachove, slúžil ako vojak pri 66. pešom pluku, ranený a zajatý v Spojenej evakuačnej nemocnici č. 86 v Charkove v Rusku, dátum úmrtia zatiaľ nejasný (*Verlustliste, dátum zápisu 9. 7. 1917*).

Dvorský Ján – bez bližších informácií.

Handlovský Samuel – nar. 30.03.1886 v Malachove, slúžil ako vojak pri 25. pešom pluku, nezvestný na ruskom bojisku v roku 1914, dátum úmrtia zatiaľ nejasný (*karta padlého VHA Praha*).

Handlovský Pavel – nar. 14. 4. 1888 v Malachove, slúžil ako vojak pri 25. pešom pluku, nezvestný na ruskom bojisku v roku 1914, predpokladaný dátum úmrtia 24. 3. 1915 (*karta padlého VHA Praha*).

Hronec Ján – nar. 30. 10. 1877 vo Veľkej Slatine (v súčasnosti Zvolenská Slatina), približne pred rokom 1901 sa priženil do rodiny Strelcovej v Malachove. Pred vojnou bol v roku 1898 ako 21 ročný odvedený na všeobecnú prezenčnú službu, slúžil ako vojak pri 16. pešom pluku Honvédu, 3. prápor, 12. rota. Dostupný je záznam o jeho zranení a následnej rekonvalescencii priestrelu ruky v združenej nemocnici č. 4 vo Viedni (*Verlustliste dátum zápisu 23. 4. 1915*). Po skončení vojny sa nevrátil domov a bol vyhlásený za nezvestného. Ešte v roku 1920 bol však stále pokladaný za odvedeného a bol preradený do II. zálohy ako vojak v zálohe. Následne v rokoch 1922 až 1923 prebehlo v rámci správneho konania šetrenie za účelom objasnenia jeho zmiznutia.

Hlavný slúžny úrad v Banskej Bystrici vyhlásil dňa 18. 11. 1922 po menovanom pátraní, ktoré bolo adresované žandárskej stanici v Kráľovej. Už o deväť dní, 27. 11. 1922 bolo slúžnemu úradu adresované oznámenie, že hľadaný Ján Hronec podľa tvrdenia Juraja Klačana (čižmára) a Jána Dobrotu (od Humpajov) z Malachova dňa 15. 8. 1915 v ich prítomnosti padol na ruskom bojisku. Toto tvrdenie je doložené aj notárskou zápisnicou, ktorá bola spísaná 16. 12. 1922 v Radvani a uvádza výpoveď Juraja Klačana, ktorý slúžil pri tom istom 16. pešom pluku Honvédu ako aj Ján Hronec. Doslovne sa v nej píše toto: „*Dňa 15. augusta 1915 roku boli sme spolu s menovaným na ruskom bojisku. V ten istý deň sme spolu jeden pri druhom zo zákopu striedali. Jeden krátko menovaný v zákope hore vstal, ktorý asi len do pol tela kryl človeka. Ako si hore vstal bol trafený jednou guľkou do rebár, kde hneď na mieste zomrel. Túto moju výpoveď hotový som bars kedy aj prisahou potvrdiť*“ (druhýpis kmeňového listu vojaka z roku 1922 č. 264, evidenčný list č. 263, zápisnica notárskeho úradu – VHA Praha). **Haring Ondrej** – bez bližších informácií.

Ivan Ján – nar. 1895 v Malachove, slúžil ako vojak pri 66. pešom pluku, 15. rota, padol v boji, predpokladaný dátum úmrtia 1.-3. 9. 1915 (*Verlustliste, dátum zápisu 20. 10. 1915*).

Kollár Ondrej – nar. 1885 v Malachove, slúžil ako vojak v zálohe pri 16. pešom pluku Honvédu, zomrel 18. 12. 1915 v polnej nemocnici Skobelew, oblasť Ferghana v Rusku (*Verlustliste, dátum zápisu 13. 4. 1917*).

Kollár Ondrej – nar. 1890 v Malachove, slúžil ako vojak pri 25. pešom pluku, 8. rota, zranený v boji, (*Verlustliste, dátum zápisu 21. 11. 1914*), následne ďalší záznam uvádza, že padol v boji, predpokladaný dátum úmrtia 10. 3. 1915 (*Verlustliste, dátum zápisu 28. 7. 1917*).

Kapusta Ondrej – bez bližších informácií.

Kapusta Juraj – nar. 1894 v Malachove, slúžil ako vojak pri 66. pešom pluku, zomrel 22. 6. 1918 (*Verlustliste, dátum zápisu 5. 11. 1918*).

Klačan Matej – bez bližších informácií.

Krnáč Juraj – bez bližších informácií.

Riečan Ján – bez bližších informácií.

Šajdák Juraj – bez bližších informácií.

Strelec Ján – nar. 2. 1. 1885 v Malachove, zaradenie a dátum úmrtia zatiaľ nejasné.

Ostatným malachovským mužom, ktorí zasiahli do bojov v I. svetovej vojne, sa budeme venovať niekedy v budúcnosti. **Privítam akékoľvek vaše informácie, pripomienky a reakcie k tejto téme.**

Tomáš Cimerman

kontakt: ludolf@seznam.cz

Foto autor: Pamätník obetiam I. svetovej vojny v Malachove.

Duchovné okienko

O duchovné slovo na záver roka a pri príležitosti slávania Vianoc sme požiadali predstaviteľov dvoch farností, pod ktoré patrí aj Malachov.

Tieto dni

Posledné týždne a dni sú veľmi hektické aj napriek tomu, že v cirkevných kalendároch sa objavilo pre toto obdobie pred Vianocami zvláštne pomenovanie, hovoríme o advente a adventných nedeliach. Vo všeobecnom kresťanstve sa hovorí o tom, že toto by malo byť tiché obdobie, v ktorom by sme sa mali pripravovať na príchod Božieho Syna na svet. Napriek tomu toto obdobie určite také nie je, pretože naša myseľ a naše srdce sú neustále rozrušované tým, čo sa deje vo svete okolo nás. Niečomu sme asi uverili, a to niečo nás premohlo, to nám vzalo, obrazne povedané, pevnú pôdu pod nohami. Nuž a žiadne stromčeky, darčeky, folklórne koledy alebo naivné formy rozličných betlehemov nám nemôžu a nedokážu vrátiť pevnú pôdu pod nohy. Tejto

ilúzii slúžime, vtahujeme si ju do svojich náboženstiev, do svojich životov, hoci to nemá žiadnu moc postaviť nás na nejaký skutočne pevný základ. Ten pevný základ si teda musíme nájsť, ak sa nechceme stať obetami komerčného ťaženia okolitého sveta a ľudového, folklórneho náboženstva, ktorým sú balamutené srdcia všeobecného kresťanstva.

Všetci veľmi dobre vieme, že každý dom je postavený na nejakom základe. Z praktického života vieme aj to, že nie je jedno, na akom základe ten dom stojí, ani to, na akom mieste je ten základ vykopaný. Nuž a presne toto nám veľmi jasne hovorí aj Božie slovo. Pán Ježiš nám sprístupňuje napríklad Podobnenstvo o staviteľoch. Jedného menuje múdрым a druhého bláznom. Ten múdry si postavil dom na skale a ten bláznivý na piesku. Potom prišla skúška v podobe povodne a silnej víchrice a tá ukázala, znovu veľmi jasne a očividne, že dom na skale obstál, nezrútil sa, zatiaľ čo dom na piesku padol a jeho pád bol veľký. Vysvetlenie podobnenstva je jednoduché. Pán Ježiš hovorí: „*Každý kto počúva tieto moje slová a plní ich, podobný bude múdрым mužovi, ktorý si postavil dom na skale, a každý kto počúva moje slová a neplní ich, podobný bude mužovi bláznovi, ktorý si postavil dom na piesku ...*“ A tak je tu asi čas skúmať svoj život a v duchu sa pýtať: Na čom ja osobne mám založený svoj život, na akom základe? Na čom som si postavil Vianoce, na pravde Božieho slova alebo na prázdnych náboženských frázach a obradoch? Viem zobrať vážne Božie slovo, alebo to nedokážem?

V Božom slove čítame: „*Lebo nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je položený, a tým je Ježiš Kristus. Či na tomto základe stavia niekto zlato, striebro, drahokamy, drevo, seno, slamu, každého dielo vyjde najavo; ukáže sa totiž v deň súdu, ktorý to zjaví v ohni, a sám oheň sponuje dielo každého, aké je.*“ (1. Kor. 3, 11 – 13)

Takto, skrze Božie slovo, premýšľajte o svojom živote a uvidíte, ako je možné prežiť skutočne požehnaný čas aj napriek tomu, čo sa okolo nás deje a bude diať vo svete i v náboženstve. Boh Vám v tom žehnaj!

Mgr. Ján Kollár, evanjelický farár

Skoro osemsto rokov nás delí od udalosti, ktorá dala Vianociam podobu, ako ich poznáme aj dnes. Vtedy pred vianočnými sviatkami v jednej bezvýznamnej dedine v strednom Taliansku premýšľal potulný kazateľ František z Assisi nad tým, ako ľuďom priblížiť skutočnosť, že vianočné posolstvo nie je len o udalosti zo starých časov. Ako im pomôcť pochopiť, že sa ich to dotýka tu a teraz? Že Dieťa sa narodilo medzi vami a zdieľa váš osud, a práve osud tých chudobných, biednych, zabudnutých?

Vtedy roku 1223 dostal nápad a rozhodol sa v jaskynke na vrchole skalnatého kopca neďaleko dediny Greccio ukázať, ako sa narodil Ježiš. Poprosil istého roľníka, aby priviedol vola s oslom. Do jaskyne upravenej ako kaplnka postavil jasličky a dedinčania priniesli novonarodené dieťa. Pri jasličkách slúžil kňaz sv. omšu a budúci svätec čítal úryvky z Evanjelia podľa Lukáša, ktoré jedinú podrobne opisuje Ježišovo narodenie. Tu sa začala tradícia betlehemov a polnočných omší.

A ľudia boli vtedy hlboko v srdci dotknutí blízkosťou Boha, ktorý sa narodením ako dieťa stal jedným z nás. Domov odchádzali naplnení radosťou.

Hoci sa to udialo pred niekoľko sto rokmi a tie prvé „Vianoce“ dokonca už pred dve tisíc rokmi, môžeme aj my, moderní ľudia, zažiť práve tú istú Božiu blízkosť a podobnú radosť ako prežili obyvatelia Greccia. Na Vianoce budeme sláviť udalosť narodenia Božieho Syna, že prišiel k nám ako jeden z nás a v ňom sa nám zjavila láska Boha. Túto Lásku môžeme zažiť pri štedrovečernom stole, na „polnočnej“ sv. omši, či na jasličkovej pobožnosti (v kostole na Hôrke bude 25. 12. o 15:30 h).

Milí Malachovčania, prajem vám radostné prežitie sviatkov narodenia Pána a do nového roka vám všetkým vyprosujem Božiu blízkosť a hojnosť dobra a pokoja!

Páter Peter Slobodník,
správca farnosti Banská Bystrica – Radvaň

Z činnosti Klubu dôchodcov Malachovčan

Od klubových prázdnin v mesiacoch júl-august sa výbor zišiel štyri krát a uskutočnila sa jedna členská schôdza. Aktívne sme sa podieľali na niekoľkých úspešných akciách, ako napríklad na MDD, kde sme upiekli zákusky a pomohli s obsluhou. Zúčastnili sme sa súťaže vo varení guláša počas Dní obce a obsadili sme krásne 2. miesto. Za tento úspech vďačíme M. Briedovi a jeho pomocníkom M. Briedovej, J. Oravcovi, E. Oravcovej a P. Teremovi.

15. októbra 2011 pripravil Zväz ovocinárov a záhradkárov výstavu „Jablká roka“. Pre spestrenie sme ju doplnili výstavou pod názvom „Móda mojej mladosti“.

Aj naďalej prebiehajú masáže vykonávané odbornými masérmi z masážneho salónu MEDIMAS z B. Bystrice. **Masáž trvá 30 minút za poplatok 5 Eur.** Prihlásiť sa môže každý, nie len člen klubu (u p. Boďovej – tel.: 418 33 28). Masáže budú prebiehať dovtedy, kým o ne bude záujem. Pre zvýšenie záujmu z radov našich členov bola každá šiesta masáž uhradená z finančných prostriedkov klubu.

Naši členovia získali cenu za 2. najlepšie guláše na Dňoch Malachova.

Dňa 24. októbra 2011 sa uskutočnila členská schôdza, na ktorej sme zagratalovali a pripravili darčeky našim členom pri príležitosti ich životných jubileí, a to pani A. Dutkovej, Š. Dvorskej, O. Šimovi, J. Strelcovi, J. Šimovej a J. Dzúrikovi. Členská schôdza sa niesla v znamení „Mesiaca úcty k starším“. Krásnu báseň „Domov“ predniesla naša členka Z. Bušovská. Zástupca obecného úradu M. Pál, ktorý bol prítomný na členskej schôdzi, vyzdvihol našu aktivitu a to hlavne tých členov, ktorí sa zapájajú do všetkých akcií, ktoré sa konajú v obci.

Často spomíname domáce pečené zákusky, bez ktorých sa nezaobídeme žiadna akcia, na ktorej sa podieľame. Iste vás zaujíma, kto ich pripravuje. Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým členkám nášho klubu, ktoré sa ochotne a často podieľajú na ich pečení – L. Boďovej, E. Briedovej, E. Cimermanovej, M. Dobrotovej, I. Dobrotovej, J. Kukučkovej, M. Plajovej, A. Strelcovej, A. Šimovej, A. Kapustovej, M. Zástavkovej, M. Žabkovej, V. Hnirkovej, J. Oravcovej a J. Slivkovej.

Kružok „Dobrá pohoda“ sa stále stretáva každú prvú stredu v mesiaci. Plán činnosti je vyvesený vo vitríne pred obchodom Jednota. Zúčastniť sa môže každý člen KD.

E. Briedová, foto: J. Solivajs

Výstava „Móda mojej mladosti“ zaujala.

Jablká roka 2011

Na tradičnej súťažnej výstave, ktorú organizuje Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov v Malachove v spolupráci s OÚ Malachov a KD Malachovčan, sa 15. 10. 2011 zúčastnilo 40 vystavovateľov. Súťažili o najkrajšie jablko, hrušku, zeleninu, stôl a najväčší exponát. Tu sú výsledky:

Najkrajšie jablko: 1. miesto – Ján Strelec, odroda „Rubín“, 2. miesto – Kamil Môcik, odroda „Selena“ a 3. miesto – Mária Kapustová, odroda „Ontário“.

Ján Strelec s víťazným jablkom.

Najkrajšia hruška: 1. miesto – Ing. Jozef Žabka, odroda „Thiriová“, 2. miesto – Anna Kubišová, odroda „Boscova fľaša“ a 3. miesto – Dušan Cimerman, odroda „Vonka“.

Najkrajšia zelenina: 1. miesto – Juraj Solivajs za kaleráb „gigant“, 2. miesto – Milan Cimerman za „kôš so zeleninou“ a 3. miesto – Júlia Kukučková za „ozdobné tekvičky“.

Cenu za **najkrajší stôl** si odniesla Janka Žabková a Ján Uharček bol ocenený za **najväčší exponát** – tekvicu.

J. Uharček a jeho tekvice.

Výstava bola nielen pastvou pre oči, ale návštevníci si tiež mohli pochutnať na výbornom guláši, zákuskoch a aj tekutých produktoch z ovocia.

V mene našej organizácie prajem v novej sezóne všetkým Malachovčanom veľa radosti z pekných pestovateľských výsledkov.

Ján Dobrota, predseda ZO SZS v Malachove, foto: J. Solivajs

Členky KD Malachovčan s bohatou ponukou domácich zákuskov.

Mikulášku, dobrý strýčku ...

spievajú už tradične deti v Malachove Mikulášovi, ktorý im ako prvé prekvapenie prinesie rozsvietenie vianočného stromčeka na malachovskom „námestíčku“. Potom sa už všetci ponáhľajú do kultúrneho domu, aby mohli dostať od Mikuláša ten svoj balíček. Tento rok si Mikuláš zobral na pomoc až dvoch čertov a dvoch anjelov, veď museli spolu rozdať až 91 sladkých balíčkov. Pomáhala im pri tom pani Eva Gajdúšková, a keď už všetci mali ten svoj, Patrik Lokša pustil hudbu a tancovalo sa. Najskôr len s anjeli a Mikulášom, ale po chvíli aj s čertmi, ktorí si tiež získali detskú priazeň. Rodičia, starí rodičia, uvidia a tety si zatiaľ mohli pochutnať na výbornej kapustnici a varenom vínku, ktoré podávali v bufete rodičia z OZ Malachovská škola – M. Horník, Z. Krnáč a V. Fašková.

Je milé, že sa anjelov a čertov ujali naše mladé herečky – Jarka Ivančáková, Nikola Dzuriková a Kristína Kapustová, spolu s Lenkou Štolecovou, ktorá si to skúsila už aj minulý rok. Mládenci Dávid Mikšík a Andrej Dobrota sa zasa postarali o poriadok v kultúrnom dome. Mikuláša zahral Martin Pál a o balíčky a výzdobu v KD sa postarali Lýdia Necpalová, Anna Necpalová, Mirka Dutková a Ivana Dobrotová.

Všetkým, ktorí sa zúčastnili na tejto akcii ďakujeme!

L. Kubišová, foto: A. Blašková a J. Barteltová

1. Mikuláš a jeho pomocníčky.
2. Balíček dobrý aj od čerta.
3. Deti si s čertom aj zatancovali.

Divadlo predstaví nové tváre

Čo môže byť pre režiséra súboru krajšie ako dobre naštudovaná hra, obdiv a úspech u divákov, či uznanie od „konkurencie“? No predsa získanie nových členov a ich záujem pracovať pre divadlo. A táto túžba sa teraz splnila mne. Som nesmierne spokojná a šťastná, že sa k nám pridalo naraz šesť nových ľudí – šesť veľmi šikovných ľudí. Sú to: **Marcela Michalčíková, Jarka Ivančáková, Kristínka Kapustová, Nikolka Dzuriková, Peter Terem a Roman Sečkár**. Zistenie, že aj mladá generácia chce pokračovať v našej krásnej 80-ročnej tradícii, je veľmi povznášajúce.

Keby nebolo týchto šesť ochotných nových členov, asi by nebolo možné naštudovať novú hru na Vianoce. Súčasný stav je totiž taký, že herci, ktorí doteraz pravidelne hrávali, sú absolútne „vyrazení“. Aspoň pre toto obdobie. Martin Pál, ako všetci viete, je novopečený otecko, Lucia Gajdúšková je tehotná a Iva Gajdúšková sa stará o 9-mesačné dvojčiky. Jaja Brozmanová sa každú chvíľu bude sťahovať do nového domu v Badíne a Danka Matrtajová sa dala na štúdium vysokej školy popri zamestnaní. Ostatní, či už Janko Dobrota alebo Peter Kubiš, sú pracovne vyťažení, a keby si aj našli chvíľku pre divadlo, je ťažké nájsť vhodný scenár pre tak oklieštený súbor. Takže táto „omladina“ prišla naozaj v hodine dvanástej. Hneď som ich všetkých obsadila do komédie zo súčasného života mladých (no nielen mladých) ľudí.

Je to veľmi náročná konverzačná hra a i keď noví herci nemajú veľké skúsenosti s divadlom, zatiaľ som s nimi veľmi spokojná a dúfam, že aj vás, našich divákov, milo prekvapia a premiéra na Vianoce dopadne dobre. Myslím, že v určitých momentoch budú aj rodičia našej päťky prekvapení, akých majú šikovných potomkov. Chcela by som sa im všetkým veľmi pekne poďakovať, že súhlasili s účasťou ich ratolestí v tejto hre, a že mi dôverovali.

Dobré meno nášho súboru nám pomáhajú z času načas šíriť aj regionálni novinári a tak niet divu, že aj za hranicami nášho chotára sú ľudia ochotní pridať sa k nám. Po Danke Matrtajovej, ktorá je z Banskej Bystrice, sa k nám hlási aj **Lenka Štolecová** zo Skubína. Je sestrou našej spoluobčianky, šikovnej kultúrnej aktivistky na voľnej nohe – Lydky Necpalovej, ktorá, ako viete, sa v nemalej miere podieľa na vydarených oslavách MDD, či prípravách Mikuláša. Lenka už minulý rok stvárnila jedného z čertov na Mikuláša a tento rok sa k nám pridala opäť. Na divadelnú rolu ešte len čaká.

Na záver mi dovoľte pozvať vás na premiéru hry **Čau láska**. Budeme veľmi radi, ak sa pridáte pozrieť v čo najväčšom počte.

Eva Gajdúšková, režisérka súboru

Spor so susedom? Nič nové pod slnkom.

Susedova jablň mi konármi poškodzuje strechu na dome a lístie z neho mi upchalo odkvapovú rúru. Nech si tú jablň spíli, ináč to urobím ja!

Sused zatepluje dom a myslí si, že mu dovoľím, aby pritom vstúpil na môj pozemok. Nech zabudne!

Tie susedove grilovacie večierky mi poriadne otravujú život. Samý dym a hluk až do noci. A potom mi ešte vynadá, že skoro ráno kosím a on sa nemôže vyspať!

Ak ste už niekedy zažili susedský spor, viete, o čom je reč. Večné hádky, samé prieky, zazeranie. Ale čo s tým? Ako primäť suseda k tomu, aby vec napravil? Ako, keď ma nepočúva, keď sa so mnou nerozpráva? Prečo mi robí napriek? ... Kedy s tým prestane?

Podme sa spolu pozrieť na možné spôsoby riešenia a ich výsledok:

1) Nechám to tak, veď sa to možno časom vyrieši:

- susedské vzťahy sa ešte viac vyostrejujú,
- trpí celá rodina,
- vysoká psychická záťaž,
- strata na kvalite života a majetku.

2) Dám to na súd, nech to vyrieši za mňa:

- zničené susedské vzťahy – susedia ostávajú susedmi aj po súdnom spore!
- samotný súdny proces je:
 - zdĺhavý, verejný,
 - mimoriadne nákladný,
 - čím dlhší, tým drahší,
 - rovnako platba advokáta,
- dlhodobý stres,
- neistý výsledok.

3) Mediácia – zlatá stredná cesta

- spoločné riešenie, ktoré vyhovuje obom stranám,
- dohoda je rýchla, do niekoľkých týždňov, záleží len na vás,
- ušetríte kopu peňazí a čas,
- diskretnosť – susedia si nešušajú kto, komu a za koľko,
- vaše susedské vzťahy opäť fungujú, váš život ide spokojne ďalej bez stresu a bez strát na majetku, či zdraví.

Aby si susedia nemuseli klásť takéto otázky stačí dodržiavať niekoľko zásad:

- susedov nemožno obťažovať neprimeraným prachom, dymom, zápachom a hlukom,
- váš pevný alebo tekutý odpad nepatrí na susedov pozemok, ani k jeho tesnej blízkosti,
- vaše domáce zvieratá patria len na váš pozemok, a tak urobte všetko preto, aby sa zvierací miláčikovia a chované zvieratá nedostali na susedov pozemok; nevstupujte naň ani vy bez susedovho súhlasu,

– presahujúce vetvy stromov a korene pravidelne odstraňujte, aby sa nepoškodila susedova stavba, strecha a iný majetok (ak takáto škoda vznikne, ste povinný ju susedovi nahradiť),

– povedzte susedovi, čo vás trápi (diskrétno a slušne), možno nájdete spoločné riešenie.

Ako to vyzerá v praxi

Letná grilovačka patrí k letu tak ako slnko. No a k letnej grilovačke na dvore patrí dym, vôňa klobásy, smiech a spev niekedy aj hlboko do noci. Nebolo to ináč ani toto leto. Ibaže tento rok toho bolo viac a pána Mikuláša už prešla trepezlivosť. Sťažoval sa na dym, pre ktorý si večer nemôže otvoriť okno v kuchyni a v spálni na poschodí. Nehovoriac o tom, že ešte o polnoci sa pre hlasný spev a smiech nedá spať. „A predstavte si, v sobotu ráno na mňa ešte nadáva, že kvôli mojej kosačke sa nemôže vyspať.“ – vraví mi pán Mikuláš. „Keď som išiel od lekára na autobus, uvidel som Vašu tabuľu, a tak som tu. Urobte s tým niečo.“ Po krátkom rozhovore sa pán Mikuláš rozhodol pre mediáciu. Druhá strana, pán Michal, sa chvíľu zdráhal, ale pri možnosti pokojného sobotného spánku sa napokon rozhodol to skúsiť. Výsledok prišiel dosť rýchlo, keďže obe strany niečo chceli a rýchlo pochopili, čo im to priniesie. Susedia odišli spokojní po druhom spoločnom stretnutí. Pán Michal presunie grilovačku na miesto, ktoré nebude dymiť pánovi Mikulášovi do okien a vopred ho bude informovať, že sa bude konať „divoká noc“. Dohodli sa, že hlasný spev a hudba nepotrvá dlhšie ako do 23:00 h. Pán Mikuláš si podľa toho presunie kosenie, aby sa sused po párty vyspal. Pán Mikuláš vysadil pri plote tuje, čím nielen odclonil a odhlučnil svoje vonkajšie posedenie, ale zároveň splnil manželke dávny sľub.

Ak sa vám nedarí urovnať si susedské vzťahy a nechcete míňať drahocenný čas na súde, pokúste sa dohodnúť prostredníctvom mediátora. Veď mediácia dohoda je záväzná pre obe strany. Bude to rýchlejšie, lacnejšie a bude to podľa vás.

© Mgr. Janette Hrková, mediátorka

Zopár tipov na dobré susedské vzťahy

Susedov si nevyberáme. Boli tu pred nami alebo prídu po nás, nezávisle od našej vôle a vzájomných sympatií. Majú však veľkú moc – môžu nám spríjemniť

bývanie, postrážiť deti, potešiť na duši. Alebo aj naopak – urobiť zo života peklo.

Pri zmene bydliska nestačí iba prehlásiť si trvalý pobyt a presťahovať nábytok. Do nového prostredia sa poriadne začleníme až vtedy, keď si vybudujeme vzťahy so susedmi.

Pozdrav a nezáväzná konverzácia o počasí ešte nikomu neuškodili. Ak sme sa práve prisťahovali, vďačným a užitočným námetom na rozhovor môžu byť informácie o okolí – napríklad o najbližšom ihrisku pre deti, otváracích hodinách miestneho obchodu či kaderníctva.

Najbližším susedom sa môžeme ísť predstaviť aj priamo k dverám. Pokojne aj s prázdnyimi rukami. Darčkové koše sa hodia viac do amerických seriálov, v reálnom živote by mohli vyznieť krčvito.

Návštevou miestnej reštaurácie či pohostinstva rozhodne nič nepokazíme. Jedna runda piva pri príležitosti zoznámenia so starousadlíkmi pomôže roztopiť ľady, no netreba sa za každú cenu vnucovať.

Všímajme si miestne zvyklosti a skúsme sa im trochu prispôbiť. Neznamená to, že každé ráno musíme absolvovať bohoslužbu v miestnom kostole. Promenáda po záhrade na ihličkových podpätkoch však vyvolá iba úškrny susediek a opaľovanie na priedomí „hore bez“ možno aj ich hnev.

Na hlučnejšie stavebné práce upozornime susedov zopár dní vopred. Je to slušné a susedom dáme zároveň možnosť pripraviť sa na krušné chvíle – naplánovaním nadčasov v práci či aspoň kúpou štupeľov do uší. Nezabudnime na ospravedlnenie!

Pokúsme sa nesľadiť spoza záclon či dverí a nezazerať na susedovo nové auto. Naopak – pochváľme ho, prípadne sa so záujmom informujme o rýchlostných parametroch či o spotrebe paliva.

Ak naše susedské vzťahy prerástli do fázy vzájomného požičiavania náradia, potravín, peňazí či detí – môžeme si gratulovať. Nezabudnime si však navzájom dopriať i trochu súkromia. Naše denné vysedávanie na gauči u susedky môže zmeniť akékoľvek priateľstvo na nočnú moru – či už pre hostiteľku, alebo pre ostatných členov jej rodiny.

Prebrané z:

Silvia Petková, smeŽeny, 14/2008,
<http://zena.sme.sk/c/3827492/slasti-a-strasti-susedskych-vztahov.html#ixzz1UycW36fX>, krátené (lk)

„Malachov žije stolným tenisom“,

písalo sa na športovej strane týždenníka Priekopník z **23. februára 1982**. V ostatnom kole okresných súťaží sa totiž Malachov v **I. triede** prvý krát prebojoval do jej čela. J. Barla tu ďalej píše: „*Táto časť Banskej Bystrice žije stolným tenisom. Umocnenie postupových ambícií je dielom celého družstva, ktoré tvoria J. a K. Kohútovci, Z. Sečkář, J. Štefko, J. Dziacky a J. Dvorský. Majú tu aj dobré divácke zázemie. Do konca súťaže chýba odohrať ešte päť kôl.*“

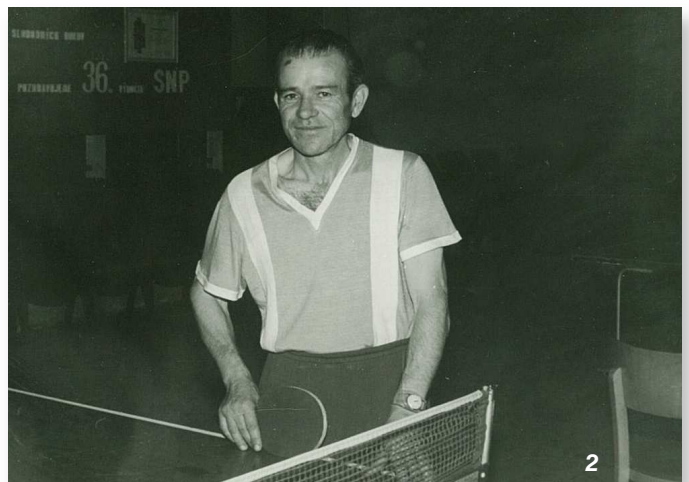
Malachov sa v danej sezóne **umiestnil na 2. mieste**, čo bol najlepší výsledok tohto družstva, ktoré sa viac rokov držalo v hornej časti tabuľky. O rok neskôr skončili tretí, za Podbrezovou A a družstvom IS BB C. A to dokázali v 15. kole doma Podbrezovú poraziť.

O tom, kto tvoril toto úspešné mužstvo a čomu vďačili za svoje úspechy sme sa zhovárali s Karolom Kohútom, dnes už len zanečeným fanúšikom tohto športu a Zdenom Sečkářom, jediným aktívnym hráčom z pôvodnej zostavy.

Zo spomienok K. Kohúta, ktorý sa do Malachova priženil (pochádza z Radvane), a bol vedúcim oddielu vyberáme:

„*Stolný tenis sme začali hrať okolo r. 1968-69 – ja a brat Ján Kohút, Juraj Dvorský, Paľo Bíreš, Ján Klačan, Jozef Žabka, Miro Dobrota a Ivan Darmo. Začínali sme trénovať v škole, kde bolo dosť málo miesta a loptičky nám padali aj za vedľajšie stoly. Neskôr sme využívali kultúrny dom, ktorý bol priestorovo výborný, len studený. Teplota na stole pri sieťke bola 10°C, na dlážke prach, na kúrenie bola jedna pec, do ktorej nebolo čo dať. O kľúče sme museli bojovať s vtedajším mestským PKO. Financie sme si zháňali hlavne na brigádach v patronátnom podniku Kovo-Drevo, alebo sme usporiadali tanečnú zábavu. Za zarobené peniaze sme kúpili tenisové stoly, loptičky, rakety a dresy. Vycestovali sme aj na priateľské zápasy – do Komárna a do Žiliny. Bolo aj tak, že sme prispeli futbalovému oddielu. Organizovali sme turnaje – TOP 12 za účasti 3 hráčov domáceho oddielu a každoročne jeden okresný a vianočný turnaj. Zúčastňovali sme sa turnajov Dolnej Lehote, Moštenici, Tesle, Podbrezovej, Brezne i Nemeckej.*“

Čo sa týka jednotlivých hráčov, v okresnom bodovaní bol najvyššie Ján Kohút, za ním Zdeno Sečkář, Fero Dziacky, Karol Kohút, Jožko Štefko a Ivan Fašánek. Každý hráč mal však okrem bodov aj svoj vlastný životný príbeh, svoje jedinečné vlastnosti a spolu tvorili veľmi dobrú partiu, čo potvrdzuje aj **Zdeno Sečkář**. On sám začal hrať ako 15-ročný s I. Darmom. Karol Kohút ho spomína ako „nášho dorastenca“ veselej povahy, z ktorého vyrástla opora mužstva. Po ukončení činnosti klubu v Malachove (1993) prešiel viacero ST klubov v BB, aby sa po obnovení tohto športu v Malachove vrátil do svojho domovského klubu. Ďalšou oporou, čo sa týka športových skúseností a schopností, bol **Fero Dziacky**, ktorý prešiel do Malachova zo Stavbára BB, a teda aj z vyššej

súťaže. „*Bola to naša hviezda*“, hovorí K. Kohút a dodáva, že nebyť problémov s alkoholom a drogami, nikdy by ho zo Stavbára nepustili. V Malachove sa ale držal a stolný tenis mu pomohol zbaviť sa týchto neduhov, čo bolo najdôležitejšie. „*Ďurko Dvorský*“, pokračuje Karol, „*bol naším najstarším členom a jeho prístup môže byť vzorom pre mladých športovcov. Bojoval do poslednej loptičky a aj napriek úrazu, po ktorom nemohol vystrieť ruku, hral ďalej. Bol skromný, stačila mu raketa za 13 Kčs a pingpong hral ako malý chlapec – sekané loptičky, ale v húževnatosti sa mu nevyrovnal nik. Jožko Štefko, mladomanžel, mal slabšiu dochádzku a Ivan Fašánek bol naším zásobovačom rakiet a poťahov. Mal výborný bekhend, keď mu vyšiel. Obaja dochádzali z BB. Najďalej však dochádzal Paľo Bíreš, ktorý býval v Žiline, odkiaľ chodil 2 x týždenne na tréningy plus zápasy, na vlastné náklady. Bol to tiež veselý človek. Brat Ján Kohút dochádzal z Radvane, hrali sme spolu štvorhu a šlo nám to dobre, ale občas sme sa vedeli veľmi pohádať.*“

Podľa vlastných slov bol **Karol** najťažším hráčom v súťaži. Staval tu v Malachove dom, takže sa stávalo, že na zápas či na tréning bežal rovno zo stavby, ale dochádzku mal najlepšiu. Na svoju minulosť športovca spomína veľmi rád a mrzí ho, že v Malachove niet mladých ľudí, ktorí by to ťahali ďalej, veď podmienky tu majú výborné. Ako hovorí, nešlo len o šport a výsledky, ale aj dobré vzťahy a zábavu. Z. Sečkář dodáva: „*Rád spomínam na tie časy, vždy sme boli dobrá partia. Absolvovali sme veľa turnajov po celom Slovensku. Popri pre nás veľkých úspechoch sme zažili aj veľa zábavy a zdravej športovej rivality.*“

Verím, že tento príspevok povzbudí súčasných aj potenciálnych členov STK Malachov. Venujem ho **Karolovi Kohútovi k jeho 70-tym narodeninám, ktorých sa dožil 24. novembra tohto roku**. Nech mu zdravie slúži, aby mohol svoj tím ešte dlho povzbudzovať a šíriť okolo seba dobrú náladu a smiech.

L. Kubišová

P.S. V Priekopníku č. 11 z 15. 3. 1983 je okrem titulku „Prehra Podbrezovej v Malachove“ aj titulok **Majstri ČSSR: Koritková, Šima, Fusková**, v ktorom sa dozvedáme, že na Majstrovstvách ČSSR v Sokolovských pretekoch brannej zdatnosti získal Malachovčan **Ondrej Šima** (r. 1936) v kategórii veteránov zlato a v rýchlostnom biatlone striebro pre ASVŠ Dukla. Pán Šima tento rok tiež oslávil okrúhle jubileum, ale keďže už v Malachove nebýva, neobjavil sa ani v našej matrike. Dodatočne blahoželáme!

Foto: archív K. Kohúta

1. Hráči J. Kohút, Z. Sečkář, K. Kohút a I. Fašánek okolo r. 1970.
2. Nebohy Juraj Dvorský (1936-84), náš najväčší dráč, v r. 1980.

TJ Slovan Malachov

Vážení športoví priatelia, členovia telovýchovnej jednoty, milí občania,

tak ako v každom príspevku TJ by som Vás chcel na úvod informovať o aktuálnom dianí v Telovýchovnej jednote Slovan Malachov.

Aj keď **multifunkčné ihrisko** s umelou trávou je pravidelne využívané, stále nie je podľa predstáv TJ kompletne vybudované. Za hodinu jeho využívania vyberá TJ poplatok 5 Eur, a doteraz sa takto získalo 2.150,83 Eur. Z týchto finančných prostriedkov sa preinvestovalo už 1.373,77 Eur, a to na zakúpenie ochranných sietí na dve kratšie strany ihriska s hustejšími okami za 439,30 Eur, a na jednu dlhšiu stranu s väčšími okami za 250,00 Eur. Ďalšie finančné prostriedky boli použité na zakúpenie stavebného materiálu, ktorý sa použil na vybudovanie oporného múrika. Zo zostávajúcich financií 777,06 Eur chceme ešte do konca roka zakúpiť stavebný materiál na dokončenie oporného múrika a materiál k vybudovaniu umelého osvetlenia. V priebehu tohto roka bolo pri budovaní malého ihriska odpracovaných veľa brigádnických hodín, ktoré dobrovoľne odpracovali obyvatelia Malachova všetkých vekových kategórií. Uvedenie všetkých mien by zabralo veľa miesta.

Toto ihrisko využíva telovýchova v prípade zlého stavu trávneho ihriska na tréningy „A“ mužstva a budúceho mužstva žiakov. Občania Malachova ho využívajú na športové využitie (minifutbal, nohejbal, tenis) a organizujú sa na ňom aj športové akcie turnajového charakteru, o ktorých sme informovali v predošlom čísle MN – tenisový turnaj štvorhry mužov či nohejbalový turnaj trojíc.

Na budúci rok by sme chceli v týchto turnajoch pokračovať ako v II. ročníkoch, a na základe predbežných dohôd by sme ich chceli rozšíriť ešte o volejbalový turnaj a tenisový turnaj dvojíc, ktoré sa podujala zabezpečiť rodina Georgievová.

Počas „**Dní obce Malachov**“ sme zorganizovali už **III. ročník turnaja v minifutbale** na hlavnom ihrisku, ktorého sa zúčastnilo 8 mužstiev (všetko obyvatelia Malachova). O tento turnaj je dlhodobo veľký záujem a je nám ľúto, že z časových dôvodov sme nemohli zaradiť do turnaja všetky prihlásené mužstvá. V budúcom roku urobíme všetko pre to, aby sa tento problém už nevyskytol. Ako som spomenul vyššie, išlo už o III. ročník, a tak výbor TJ na tento turnaj zakúpil aj putovný pohár. Tento rok ho vyhralo najmladšie mužstvo MADA FAKA. Okrem futbalového turnaja na hlavnom ihrisku sme skúsili zorganizovať na multifunkčnom ihrisku za pomoci rodiny Bystrianskych aj **I. ročník tenisového turnaja**, na ktorom sa zúčastnili 4 dvojice, taktiež všetko obyvatelia Malachova, a víťazom sa stala rodina Kubišová.

Pri všetkých týchto akciách telovýchova spolupracovala s miestnym **Slovenským červeným krížom**, ktorý zabezpečoval zdravotnícku starostlivosť.

Okrem už spomínaných činností a prác sme s pomocou občanov Malachova kompletne zrekonštruovali WC v hostovskom trakte a vymenili vchodové dvere do budovy. Títo občania nielenže odpracovali brigádnicke hodiny, ale vo väčšej miere aj bezplatne dodali materiál na tieto práce (p. Lebiezik, p. Rosenberger). Pri všetkých brigádach a prácach v priestoroch ihriska a pri organizovaní akcií má telovýchova veľkú pomoc v Martinovi Pálovi, ktorý zapožičiava nástroje, sám sa aktívne zapája do činnosti a v neposlednom rade poskytuje aj občerstvenie.

Ďalších pár riadkov chcem venovať **futbalu**. Začnem mládežou. Založiť **mládežnícke družstvo** sa snažíme, ako bolo spomenuté v minulých vydaniach Malachovských novín, prakticky od ukončenia aktívnej činnosti mládežníckeho družstva. Mládežnícky futbal v Malachove skončil hlavne z dôvodu nezaujmu detí a mládeže o tento druh športu. Na akciách usporiadaných k MDD sa nám podarilo urobiť nábor pre toto mládežnícke mužstvo. Trénuje ich Marek Ondrejka, ktorý má na tréňovanie aj potrebnú kvalifikáciu. Postupom času však došlo k situácii, že deti z Malachova prestávali chodiť na tieto tréningy a viac detí začalo chodiť z mesta. Ku koncu jesene boli dokonca **tréningy, kde boli len deti z mesta**

a z Malachova nikto. Tento stav je zarážajúci aj z toho dôvodu, že deti majú tieto tréningy bezplatne, čiže rodičom nevznikajú, okrem zakúpenia kopačiek, žiadne finančné nároky. Cez zimnú prípravu sme chceli pre nich zabezpečiť telocvičňu, ktorú by zaplatila telovýchova zo svojich zdrojov, ale z dôvodu, že v mužstve prakticky nemáme žiadne deti z Malachova sme od tejto aktivity upustili. Pokiaľ sa tento stav na jar nezlepší, vážne uvažujeme o tom, že v Malachove nebude tréňovať žiadna mládež a od nového ročníka do súťaže neprihlásime žiadne mládežnícke družstvo.

Naše „**A**“ mužstvo, ktoré hrá II. triedu – skupinu „**A**“, skončilo po jesennej časti súťažného ročníka 2011/2012 na **6. mieste** so štvorbodovou stratou na 4. miesto a päťbodovou stratou na 2. miesto. Podarilo sa nám na prestup vybaviť hráča zo Šalkovej (Martina Šimčíka), a na hostovanie počas jesene hráča z Jakuba (Martina Andrejka). Po doliečení zranení začal opäť hrať Milan Uhrík. Opäť, tak ako v minulosti, nedokážeme hrať dva zápasy v rovnakej zostave, čo je na škodu, lebo jednu nedelu dokážeme vyhrať na ihrisku nad „silným“ súperom, a ďalšiu nedelu doma prehrať so „slabším“ súperom. Naši strelci sa pravidelne umiestňujú na popredných miestach strelcov vedených v rámci celého futbalového zväzu v Banskej Bystrici, a aj naďalej patríme medzi najdisciplinovanejšie mužstvá súťaže s najnižším počtom žltých a červených kariet. Z dôvodu obmedzeného miesta v novinách sú všetky tabuľky (Počet odohratých minút hráčov v jednotlivých kolách, Priebeh jednotlivých jesenných zápasov, Umiestnenie strelcov v rámci ObFZ Banská Bystrica po jesennej časti súťažného ročníka 2011/2012 a Počet žltých a červených kariet) umiestnené na nástenke v priestoroch TJ.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým občanom Malachova, členom aj nečlenom TJ, ktorí nám radi a ochotne pomáhajú. Ďakujem aj **sponzorom, a to Obecnému úradu Malachov, Pohostinstvu Kaktus, f. LEGO a f. Geopris, p. Lebiezikovi a p. Rosenbergerovi** za sponzorské dary.

Vážení športoví priatelia, členovia telovýchovnej jednoty, milí občania,

výbor Telovýchovnej jednoty Slovan Malachov Vám ďakuje za podporu TJ v roku 2011, želá príjemné prežitie vianočných a novoročných sviatkov a teší sa na chvíle strávené s Vami na športových akciách v roku 2012.

Ondrej DVORSKÝ, predseda TJ

V areáli TJ Slovan Malachov sa zabíjalo!

Naši štyria mäsiari pri práci.

A už druhý krát! ... Aj tento rok sa konala malachovská zabíjačka na ihrisku. V sobotu 10. decembra si mohli návštevníci pochutnať na tých najčerstvejších zabíjačkových špecialitách, ktoré pripravovali Ivan Kapusta, Michal Kubiš, Peter Krnáč a Marián Šavolt. Obecný úrad Malachov ďakuje Klubu dôchodcov Malachovčan za skvelé koláče a punč, TJ Slovan Malachov za vynikajúcu organizáciu a všetkým ďalším pomáhajúcim aj návštevníkom za výbornú atmosféru.

(Iľk), foto: M. Pál

Stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce Malachov

V sobotu 10. 12. 2011 sa v kultúrnom dome v Malachove konal už 4. ročník tradičného stolnotenisového turnaja všetkých záujemcov z radov amatérskych hráčov. Turnaj zorganizovali členovia stolnotenisového klubu Malachov (STK Malachov) pod záštitou starostu obce. Súťaže sa zúčastnili starší aj mladší hráči. Tento krát registrovaní hráči klubu nesúťažili. Dôkazom toho, že pingpong je hra pre všetkých bola skutočnosť, že sa súťaže zúčastnili aj staršie hráčky, za čo im patrí pocta a obdiv. Najstaršou účastníčkou bola 80 ročná súťažiaca. **Putovný pohár** si odniesol víťaz mužskej kategórie **Peter Mikuš**.

Všetkým hráčom „športu zdar!“ a víťazom gratulujeme. Stretne sa v budúcom roku! Veríme, že pingpong pritiahne ďalších hráčov z Malachova (hlavne tých mladších) a prídu medzi nás.

Výsledky:

Kategória: ženy nad 18 rokov

1. Jana Krnáčová
2. Lýdia Bodová
3. Zuzana Kubišová

Kategória: muži nad 18 rokov

1. Peter Mikuš
2. Ján Krnáč
3. Daniel Kozák

Kategória: mládež do 18 rokov

1. Andrej Dobrota
2. Tomáš Strelec

Ďakujeme predsedovi turnaja J. Kozákovi, trénerovi A. Hlavatému a ostatným organizátorom za STK, ako aj všetkým sponzorom, ktorí poskytli pekné ceny a prispeli k dobrému priebehu turnaja.

Iveta Kavčáková, foto: autorka

Multifunkčné ihrisko

si môžu záujemcovia o tenis, nohejbal a ďalšie športy rezervovať v pohostinstve Kaktus. Informácie u M. Pála, tel.: 0915 435 267.

Joga v utorky

s M. Galkom bude pokračovať po prázdninách **od 10. 1. 2012**. Cvičí sa v telocvični ZŠ s MŠ **vždy v utorok** (zmena) o 18:00 h. Platí sa 2,50 € za každé stretnutie.

ZUMBA znovu až 12. 1. 2012

Pre malý záujem bolo cvičenie Zumbly dočasne prerušené. V januári začneme znovu a v prípade dostatočného záujmu budeme pokračovať ako doteraz, vždy vo štvrtok o 18:30 h. Poplatok: 2 Eur, deti do 15 rokov 1 Eur.

KST Vibrama Malachov pripravuje

Týždňový cyklisticko-turistický pobyt v okolí Banskej Štiavnice

Termín: 1.-8. 7. 2012

Cena: Ubytovanie pre nečlena s polpenziou 133 Eur na osobu.

Dôležité upozornenie: Prosíme všetkých záujemcov o túto akciu, aby sa začali prihlasovať, pretože do konca januára musíme nahlásiť presný stav účastníkov.

Okolie Banskej Bystrice

Termín: 7. 1. 2012

Trasa: Sásová-Bučičie-Hrádok-Panský diel-Horný diel-Baranovo-Roveň-Sásovská dolina-Sásová

Úvodná turistická akcia je už tradične spojená s opekaním na snehu, takže milí turisti, do svojich batohov si pribalte nejaké dobrôtky na opekanie.

Dĺžka trasy: 10 km, **Prevýšenie:** 680 m

Miesto nástupu (zraz): Zraz turistov je o 9:00 h pred Sásovskou poliklinikou

Zdroj: www.vibrama.sk

Požiadajte o zasielanie obecných informácií e-mailom

OÚ Malachov umožňuje občanom, aby informácie, ktoré sú vyhlasované prostredníctvom obecného rozhlasu, a netýkajú sa bezprostredného predaja v obci, dostávali záujemcovia prostredníctvom emailových správ. Ak máte o túto službu záujem, pošlite e-mail na adresu ou@malachov.sk a do predmetu správy napíšte: ODOBERANIE E-OZNAMOV

Obecná knižnica

Je otvorená každý pondelok v čase 17:00-19:00 h. Členský poplatok pre dospelého je 0,70 Eur, deti majú členské zdarma.

Opätovná výzva Staňte sa prispievateľom!

Podelte sa s nami o vaše zážitky, postrehy, pripomienky a my vám ich radi uverejníme. Uvítame aj akékoľvek pripomienky k obsahu a forme MN. *L. Kubišová (kontakty v tiráži)*

Spomienka na Vladimíra Sedíleka

(2. 6. 1944 – 1. 12. 2010)

Oči sa zavreli, chceli spať,
ani si netušil, čo to má znamenať.
Už len s láskou v srdci môžeme
pri Tvojom hrobe stáť
a kyticou kvetov na Teba
po roku spomínať.

Manželka Anna s rodinou

POZVÁNKY A OZNAMY

Vyberáme z matriky

(stav k 12. 12. 2011)

Celkový stav obyvateľstva v Malachove:
1069 obyvateľov, z toho 525 mužov a 544 žien.

Prišli na svet

Tomáš Zlevský (matka Linda Briedová), Banícka 90, nar. 9. 9.
Andrej Gajdošovci (matka Alena Gajdošovci, rod. Briedová), Banícka 90, nar. 2. 11.
Viktor Môcik (matka Miroslava Môciková), Ortútska 196, nar. 13. 11.
Celkom sa v roku 2011 narodilo v Malachove 18 detí.

Oslavujú jubileum

Skřivánková Anna	Banícka 15	25. 9. 1926	85
Snopko Ján	Ortútska 66	10. 10. 1931	80
Kyselová Oľga	Ortútska 163	8. 11. 1931	80
Strelec Ján	Ortútska 122	30. 9. 1936	75
Kapustová Anna	Banícka 47	3. 12. 1936	75
Dzúrik Ján	Ortútska 15	3. 10. 1941	70
Krnáč Milan	Ortútska 188	11. 10. 1941	70
Opavský Ján	Ortútska 200	12. 11. 1941	70
Kohút Karol	Ortútska 235	24. 11. 1941	70
Krnáčová Rozália	Ortútska 188	24. 12. 1941	70

Všetkým gratulujeme!

Opustili nás

Ján Chmelík, Ortútska 115, nar. 10. 8. 1953, úmrtie 26. 10. 2011
Česť ich pamiatke!
Celkom v roku 2011 zomrelo v Malachove 9 obyvateľov.

Zosobášili sa v r. 2011

Iveta Bániková, rod. Dzúriková, Ortútska 10 a **Michal Bánik**, sob. 4. 6.
Lešková Ivana, rod. Dlhošová, Ortútska 243 a **Marek Leško**, sob. 25. 6.
Nociarová Anna, r. Solivajsová, Ortútska 153 a **Juraj Nociar**, sob. 27. 8.
Monika Bacúliková, rod. Makanová, Banícka 41 a **Miroslav Bacúlik**, sob. 10. 9.
Eva Činčárová, rod. Lukáčová, Bučinová 13 a **Činčár Marek**, sob. 24. 9.
Margaréta Plajová, rod. Šlosárová, Banícka 12 a **Pavel Plaj**, sob. 30. 9.

Priťahovali sa v r. 2011

Rodina Koreňová, Ortútska 180, 4 osoby
Murányi Juraj, Ortútska 227
Meisarová Jana, Banícka 50
Kačmariková Oľga, Banícka 104
Čunderlík Michal, Banícka 22
Schvarcz Peter, Ortútska 153
Ing. Kováčiková, Ortútska 188
Rodina Šimková, Ortútska 30, 5 osôb
Rodina Vajová, Ortútska 6531, 4 osoby
Dobrota Michal, Ortútska 152
Rodina Kapustová, Banícka 17, 2 osoby
Rodina Selecká, Ortútska 32, 3 osoby
Demeter Dávid, Ortútska 80
Jakubkovič Jozef, Banícka 1
Rodina Steinsdorferová, Banícka 108, 2 osoby
Rodina Filová, Ortútska 45, 5 osôb
Celkom: 34 osôb

Divadelný súbor MALÁ CHOVA

VÁS POZÝVA

NA PREMIÉRU KOMÉDIE ZO SÚČASNOSTI

ČAU LÁSKA

ktorá bude 25. 12. 2011 o 17:00 h
v kultúrnom dome.

Hrajú:

Jarka Ivančáková
Kristínka Kapustová
Nikolka Dzúriková
Marcela Michalčíková
Roman Sečkář
Peter Terem

Réžia: Eva Gajdúšková

Na Vašu účasť sa tešia ochotníci
z divadelného súboru Malá Chova
z Malachova.

POZOR NA OHŇOSTROJE!

S blížiacimi sa oslavami v závere roka upozorňujeme občanov, že na vykonanie ohňostrojných prác, pri ktorých sa použijú pyrotechnické výrobky triedy I, II a III je potrebný písomný súhlas obce (potrebné požiadať aspoň 10 dní vopred) a na použitie pyrotechnických výrobkov triedy IV je potrebné povolenie obvodného banského úradu. Podmienky vykonávania ohňostrojných prác upravujú ustanovenia zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch v znení neskorších predpisov.

Výnimkou je noc z 31. decembra na 1. januára do 1:00 h, kedy sa povolenie obce nevyžaduje (okrem triedy IV). V iných termínoch a pri nepovolenom použití pyrotechnických výrobkov triedy IV podlieha porušenie týchto predpisov pokute od 1.660 do 33.194 Eur. Bližšie informácie získate na obecnom úrade. (lk)

Malachovské noviny, roč. V, č. 3/2011

Občasník vydáva: Obecný úrad Malachov v spolupráci s občianskymi združeniami pôsobiacimi v Malachove

Registrovaný: Ministerstvom kultúry SR pod č. EV 4270/11, farebná verzia v .pdf na www.malachov.sk

Číslo redakčne pripravila: Luba Kubišová, e-mail: kubisova@gmail.com, tel.: 0905 984 661. Jazyková korektúra: Ivona Kulichová

Grafická úprava: Martin Mlích – MLIHTRONIX, Tlač: DALI-BB, s.r.o., Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úpravy rukopisov!